

Érdemes-e a betegségeknek ellenálló kalászos fajtát választani?

Természetesen – hangzik a határozott válasz, amely azonban nem biztos, hogy helyes. Vizsgáljuk meg a kérdést több oldalról.

● Nézzük először a gazdaságosságot. A gabonatermesztés általában csak a területalapú támogatással együtt biztosít megfelelő jövedelmet. A támogatást is figyelembe véve a befektetés legkönnyebben alacsony ráfordításigényű árpa vagy tritikálé termelésével térül meg, de csekély ráfordítással nagy jövedelemre sosem tudunk szert tenni. Kedvező körülmények között bizonyos árpa- és tritikáléfajtákkal 8–9 t/ha-os termés sem elérhetetlen, ám ehhez a jó adottságokon kívül jelentős ráfordításra és technológiai tudásra is szükség van. A legnagyobb bevételre nagy mennyiségű és kiváló minőségű búzával lehet szert tenni, ami azonban csak a termelők kis részének sikerül, nagyon nagy ráfordítás árán.

Mind a szakértelem, mind a ráfordítás szempontjából a technológia jelen-

tős részét képezi a növényvédelem, azon belül is a betegségekkel szembeni védekezés. Érdemes abból kiindulni, hogy a növényvédelem megéri az árát: többet hoz, mint amennyibe kerül – különben a növényvédőszer-gyártók bezárhatnák a boltot. Ha a gazdálkodónak korrekt kapcsolata van növényvédő szakemberrel, akkor a kezelések optimalizálhatók.

Nagy járványokat igen meleg és csapadékos években tapasztalhatunk. Idén azonban a legtöbb helyen nagyon kevés volt az eső, emiatt a betegségek sem jelentek meg és kevésbé kellett védekezni. Ha több a csapadék, a termelők jobban odafigyelnek a növényvédelemre. Vagy mégsem? 2014-ben a sárgarozsda mindenkit meglepett: volt, akinek elvitte a termését, másnak nem okozott kárt. A betegségnek ellenálló Babona búzafajta például – az Agromag által szervezett, gomba elleni védekezés nélküli kisparcellás kísérletekben – Iregszemcsén 11,5 t/ha-os eredményre volt képes, és hat hely átlagában 9,08 t/ha terméssel lett győztes. A leggyengébb konkurens sztenderd Iregszemcsén 1,3 t/ha-t, a hat hely átlagában 3,51 t/ha-t termelt, mert elvitte a sárgarozsda.

Az utóbbi években vált gyakorlattá,

hogy ha csak egyszer végeznek növényvédelmet, azt a virágzási időszak kezdeteire időzítik. Így megfelelő szerrel megelőzhető a zászlós levél és egyben védekezhetnek fuzáriummal szemben is. Azonban a táblát minden esetben meg kell vizsgálni, mert ha a levélbetegségek és különösen a nagy veszteséget okozó rozsdák megjelennek, a védekezés nem spórolható meg. Jó példa erre egy másik fajtánk, a Federer búza esete. 2016-ban a korábban átlagosan ellenállóknak tartott fajtán megfelelő növényvédelem nélkül jelentős vöröszrozsdafertőzés mutatkozott. A jelenség minket is meglepett, az oka talán erősebb járvány vagy új rasszok megjelenése lehetett. Akinél viszont a technológia része a levélbetegségek elleni többszöri védelem, elégedett volt. Nem csoda, mert kiemelkedő képességű fajtáról van szó, amelyben egyszerre van meg a nagy termés és a jó minőség lehetősége.

Magasabb átvételi árak esetén kevesebb fejtörést okoz, hogy milyen fajtát és technológiát válasszunk, jelenleg viszont érdemes idejében elkezdenünk gondolkodni. Célserű először számba venni, mit tudunk biztosítani a növénynek, és a saját körülményeink között elérhető legnagyobb termést adó fajták közül kell választani. Ha ezek között találunk megfelelő minőségűt és jó általános betegség-ellenállóságút, akkor arra essen a választás. Válaszolva tehát a címben feltett kérdésre: elsősorban bőtermő – de ha lehetőség adódik rá –, a betegségeknek ellenálló fajtát érdemes választani.

Mátrai Tibor
Agromag Kft.
+36-30-299-7489
www.agromag.hu

